

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

یادگیری مشارکتی

نیاز عصر امروز

تألیف

دکتر مسعود مرادی

عضو هیئت علمی دانشگاه محقق اردبیلی

قدرت الله کولاچی

دانشجوی دکتری رشته مدیریت آموزشی

انتشارات آوای نور

سپاهانه - ۱۳۵۴ : مسعود، مسعود.

عنوان و نام پدیدآور : یادگیری مشارکتی نیاز عصر امروز / تالیف مسعود مرادی، قدرت الله کولاچی.

مشخصات نشر : مشخصات ظاهری

. ۱۳۹۴ : تهران : آوای نور، ۱۶۸ ص.

مشخصات ظاهری : شابک

۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۸۰-۱ : وضعیت فهرست نویسی

فیبا : ۱۶۸-۱۶۳ . کتابنامه: ص.

یادداشت

یادگیری مشارکتی نیاز عصر امروز

تألیف: دکتر مسعود مرادی - قدرت الله کولاچی

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آر: منیرالسادات حسینی

چاپ دوم ۱۳۹۶

تیراژ: ۲۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۸۰-۱

تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶۶۹۶۷۳۵۵ - ۶ - نمبر: ۰۸۸۰۴۶۴۸۰

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

قیمت ۱۴۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

فصل اول: مبانی و عناصر یادگیری مشارکتی	۹
دیدگاهها و نظریه‌های یادگیری	۱۱
سیر فلسفه تربیتی یادگیری مشارکتی	۲۴
یادگیری همیارانه و یادگیری مشارکتی	۲۶
نگاه اجمالی به یادگیری مشارکتی	۲۷
عناصر اساسی یادگیری مشارکتی	۳۱
اشارات ضمنی یادگیری مشارکتی برای معلمان	۳۵
فصل دوم: دیدگاه‌های یادگیری مشارکتی و نظریه همبستگی اجتماعی	۳۹
- دیدگاه شناختی	۴۱
دیدگاه انگیزشی	۴۲
فواید انگیزشی یادگیری مشارکتی	۴۳
دیدگاه عاطفی	۴۶
نظریه همبستگی درونی اجتماعی	۴۷
پرسش و پاسخ هدایت شده دو طرفه همسالان	۶۲
معرفی راهبرد	۶۳
آموزش پرسش و پاسخ هدایت شده توسط همسالان	۶۵
فصل سوم: انواع و روشهای یادگیری مشارکتی و سنجش عملکرد دانشآموز	۶۹
انواع یادگیری مشارکتی	۷۱

تبیین نظری و تجربی یادگیری مشارکتی.....	76
روشهای یادگیری مشارکتی و نظریات یادگیری.....	78
مروری بر تحقیقات انجام گرفته در زمینه یادگیری مشارکتی.....	85
سنجهش عملکرد دانشآموز در یادگیری مشارکتی.....	104
فصل چهارم: یادگیری مشارکتی و متغیرهای مرتبط با آن	117
یادگیری مشارکتی و پیشرفت تحصیلی.....	119
یادگیری مشارکتی و ماندگاری یادگیری.....	120
یادگیری مشارکتی و تعارض.....	122
روش جورچین و پیشرفت تحصیلی.....	123
گفتمان معلم و یادگیری مشارکتی	125
مشارکت و توسعه	125
مشارکت و کارگروهی	128
فصل پنجم: کاربست‌های نوین یادگیری مشارکتی	131
یادگیری مشارکتی الکترونیکی.....	133
اجرای مدلی از یادگیری مشارکتی در دانشگاه	151
سخن آخر: چرا معلمان راهبردهای یادگیری مشارکتی را بکار نمی‌گیرند؟.....	157
منابع فارسی	163
منابع انگلیسی	165

■ پیشگفتار

مفهوم آموزش امری پیچیده، تعهد آور و تخصصی می‌باشد که می‌تواند با استفاده از شیوه‌های نوین تدریس به موضوعی لذت بخش برای معلم و دانشآموز تبدیل گردد. انتخاب روش تدریس یکی از مراحل بالهمیت طراحی آموزشی است. معمولاً^۱ معلمان پس از انتخاب محتوا و قبل از تعیین وسیله باید خط مشی و روش مناسب تدریس خود را انتخاب کنند. روش تدریس، چگونگی فعالیت فراغیران را برای رسیدن به هدفهای آموزشی مشخص می‌سازد. سالها در مراکز آموزشی از روش‌های سنتی تدریس استفاده شده است، از قبیل روش سخنرانی، روش آمرانه و روش کتاب محوری که در حال حاضر نیز در بسیاری از دانشگاهها و مراکز آموزشی اعمال می‌شود.

بسیاری از صاحبنظران آموزش و پژوهش معتقدند روش‌های مزبور کمتر باعث ایجاد تفکر خلاق و تفکر انتقادی در فراغیران می‌شود. به همین دلیل در بیشتر کشورهای پیشرفته جهان استفاده از روش‌های تدریس جدید آغاز شده است. نتایج حاصل از کاربست این روش‌ها با نتایج حاصل از کاربست روش‌های سنتی تدریس در قالب گروههای کنترل و آزمایش مقایسه شده و روش‌های تدریس موثرتر و کارآمدتر انتخاب می‌شود.

رویکرد یادگیری مشارکتی، رهیافتی جدید در تدریس محسوب می‌شود. شیوه‌ی یادگیری مشارکتی یکی از جالب‌ترین روش‌های آموزش است. در این شیوه فراغیران بر انگیخته و به شکل تعاملی درگیر می‌شوند. فنون یادگیری مشارکتی در تدریس دروس مختلف به دلیل انعطاف‌پذیری زیاد، با موفقیت به کار گرفته شده است. یادگیری مشارکتی همچون چتری است که طیف وسیعی از رویکردهای مختلف را که در بر می‌گیرد. معلم به دنبال ایجاد فضایی است که در آن یادگیرنده‌گان قادر به فعالیت مشترک و گروهی بوده و فرصت‌هایی را به منظور به اشتراک‌گذاری و درک ایده‌های در حال ظهور پیش رو دارند. هدف ایجاد زمینه توسعه استقلال، مسؤولیت‌پذیری و خلاقیت به واسطه ارتباط معنادار و تلاش‌های مشارکتی است تاثیرگذاری این مدل در صورت انطباق آن با زندگی کاری افراد افزایش پیدا می‌کند، زیرا یادگیرنده‌گان برای داده‌ها ارزش بیشتری قائل بوده و از اهمیت مسائل و موضوعات مطرح شده به خوبی آگاه هستند. در واقع مسؤولیت اعطا شده و احساس مالکیت یادگیرنده‌گان نسبت به مولفه‌های یادگیری، از جمله عوامل الهام بخش و دلایل تعامل و به چالش کشیده شدن در میان آنان است.

این کتاب، ضمن اشاره به مبانی جامعه شناختی و نظریه‌های یادگیری، دیدگاه‌هایی را که در حوزه‌ی یادگیری مشارکتی مطرح است ارائه کرده است. همچنین پژوهش‌هایی که در

زمینه‌ی یادگیری مشارکتی در نقاط مختلف دنیا انجام شده، آورده شده است. روش‌های مختلف یادگیری مشارکتی توضیح داده شده اند. موضوعات دیگری که در این کتاب به آنها پرداختیم مربوط به شیوه‌ی اجرای یادگیری مشارکتی در کلاس درس و وظایف و مسئولیت‌های معلم در این باب است. علاوه بر این تأثیر یادگیری مشارکتی بر زمینه‌های مختلف، تحصیلی و مولفه‌های مرتبط با تفکر انتقادی، خلاقیت، انگیزش بررسی شده است.

این کتاب منبع خوبی برای معلمان و اساتید آموزش عالی است که قصد دارند در کلاس‌های خود از شیوه‌ی یادگیری مشارکتی استفاده کنند، همچنین برای پژوهشگرانی که در پی آن هستند تا اثر بخشی شیوه‌ی یادگیری مشارکتی را در زمینه‌های مختلف بررسی کنند، می‌توانند راهگشا و قابل استفاده باشد